

**Avgvstini Barbosæ, V. I. D. Lvsitani, Protonotarii
Apostolici, & sacrae Congregationis Indicis Consultoris,
Nunc Electi Episcopi Vgentini, Tractatus De Canonicis, Et
Dignitatibus, Aliisque ...**

Barbosa, Agostinho

Lugduni, 1658

37 Canonicis qui vocem in Capitulo habeat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98570](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98570)

talem consuetudinem melius sustinent Casan. d. p. 2. consid. 46. in fine, ubi testatur consuetudinem esse in ciuitate Heduen. quod Archidiaconus, vt omnes antiquiores præcedant Vicario, officiali Episcopi. Corn. cons. 19. ubi tenet & per efficacissimas rationes valere ait consuetudinem ad fauorem Archidiaconi Perusini, Menoch. cons. 51. & 275. Marcell. Vulpe d. cap. 34. num. 17.

8 De Vicario Capituli Sede vacante, poterit in Capitulo assistere eodem modo, quo potest Episcopus Sede plena, secundum ea quæ resoluimus sup. cap. 33. dicendum existimo illi præcedere Archidiaconum, vel ubi non est Archidiaconus aliam Dignitatem primam post Episcopum, siue illa Dignitas vocetur Decanatus, siue Præpositura, siue Prioratus, aut alio quocunque nomine, non autem illi præcedere alios Canonicos, seu Dignitates secundarias, sic post plures DD. resoluit Sbroz. de Vicario Episcopi. lib. 2. q. 25. num. 20. quem sequutus fui de offic. & potest. Episcopi p. 3. alleg. 54. num. 167. & ita de mense Septembris 1630. fuit resolutum à Sacra Congregat. Rituum in vna Assisen. Ratio autem quare prima Dignitas præcedat Vicario Capitulari, potest esse, quia sicut se habet Vicarius Episcopi ad Episcopum, ita regulariter se habet Vicarius Capituli ad Capitulum, Sbroz. loco citato Sed Episcopus præcedit Vicario suo, ergo æquum est vt saltem prima Dignitas Capituli præcedat Vicario eiusdem Capituli, quæ tanquam caput præsentat, & continet eminenter totum corpus Capituli, c. legimus, iuncta glos. verb. continetur 93. distinct. Quoad alias verò Dignitates, & Canonicos ex ea ratione non præcedunt Vicario Capitulari, quia sicut Vicarius Episcopi facit idem consistoriū, & reputatur vna eademque persona cum Episcopo, ita ut ab eo ad Episcopum appellatio non detur, c. Romana, de appellat. cum appellatio de necessitate facienda sit ab inferiori ad superiorem, non autem à pari ad parem, neque ab eodem ad se ipsum, cap. anteriorum, §. illo videlicet 1. q. 6. ita & Vicarius Capituli reputatur vna & eadem persona, & facit vnum, & idem tribunal cum Capitulo, ita ut ab eo ad Capitulum tanquam à pari ad parem, vel ab eodem ad se seipsum appellatio non admittatur, regulariter enim valet argumentum à Vicario Episcopi ad Vicarium Capituli, & è conuerso, Sbroz. de officio Vicarij lib. 3. q. 32. Ego ipse d. part. 3. alleg. 54. num. 171. sed singuli Canonici non reputantur vna & eadem persona cum Capitulo, neque ipsum repræsentant, cum aliud sit ali-quod corpus, siue vniuersitas quæ est persona ficta, & aliud singulares eiusdem, quæ sunt personæ veræ, l. in tantum, §. vniuersitatis, ff. de rerum diuis. Ergo non debent præcedere Vicario, quæ non singulorum, sed totius Capituli gerit vices, parèmq; imò eandem potestatem exercet. Intellige in Vicario Capituli non Canonico, nam si Canonicus fuerit, debet sedere in loco proprio sui Canoniciatus, antiquioribus non præcedendo. Ratio est, quia in Capitulo non consideratur vt Vicarius, sed vt Canonicus, neque est Dignitas pertinet ad Capitulum, & consequenter non debet causare mutationem loci, vt in puncto resoluit Aloyf. Ricc. in praxi rerum fori Eccles. d. resolut. 599. per tot. in 2. edit.

Canonicus Prototonotarius prælatio habitu indutus cum tanquam extraneus reputatur, ad Capitulum accedere non poterit, nec ibi recipiendus erit, vt colligitur ex declaratione quadam S. Rituum Congregat. in vna Asculana Apulia 6. Marty 1510. Vide supra cap. 18. num. 34. cum seqq.

Plura alia de præcedentia Canonicorum in Ecclesia, choro, & processionibus, vide sup. cap. 18. per tot.

CAPVT XXXVII.

Canonicus quis vocem in Capitulo habeat?

SUMMARIVM.

- 1 Canonici per solam Canonicatum asequutionem perfecte quasita sunt omnia iura Canonicalia.
- 2 Canonici per solam Canonicatum asequutionem statim dicuntur de Capitulo, licet non sint in Sacris.
- 3 Canonici soli, qui in Sacris saltem Subdiaconatus Ordine sunt constituti, vocem habent in Capitulo in electionibus, & communibus tractatibus.
- 4 Canonici, qui non sunt in sacris, nec vocem consultiuam, nec assistentiam, neque sedem in Capitulo habent.
- 5 Capitulum vocem alicui, qui non sit in Sacris, concedere non potest.
- 6 Canonicus, qui non sit in Sacris, non potest vocem in Capitulo præscribere, aut aliquo pacto acquirere.
- 7 Canonici habentes vocem in Capitulo non ratione Canonie, sed priuilegio, statuto, fundatione, vel consuetudine, licet Subdiaconi non sint, vocem in Capitulo habent.
- 8 Canonicus supernumerarius vocem in Capitulo habet, quem mandauit Papa recipi derogato certo numero cum plenitudine iuris Canonicalis.

9. *Canonicus à Papa dispensatus ut ante legitimam aetatem ad Subdiaconatus Ordinem promoueat, ad Ordinem Subdiaconatus sic ex dispensatione promotus vocem habebit in Capitulo.*
10. *Canonicus Ecclesiarum Collegiatarum, nisi sint in Sacris constituti, vocem in Capitulo non habent.*
11. *Prelato principali Ecclesiae Collegiatae, quavis Sacris Ordinibus careat, competit praesidentia, ac vox in Capitulo.*
12. *Decani, Archidiaconi, seu Priores, qui non sunt Praelati, licet possint conuocare Capitulum, & in eo proponere, ac resolutiones accipere, quamvis in Sacris constituti non sint, non tamen eis licet vocem dare in Capitulo.*
13. *Canonicus dispensatus à Papa ut in aetate sexdecim annorum possit Canonicatum in Cathedrali obtinere, an valeat vocem in Capitulo dare? ostenditur.*
14. *Dignitates si Canonicali Praebenda careant, non habent vocem in Capitulo.*
15. *Capituli appellatione soli Canonici continentur.*
16. *Portionarij, Mansionarij, Tertianarij, & Quartanarij vocem in Capitulo non habent.*
17. *Beneficiati, si sint in Cathedralibus, vel Collegiatis Ecclesiis, vocem in Capitulo non habent.*
18. *Voces duas in Capitulo habet qui ex legitimo titulo in eadem Ecclesia habet duas Praebendas, vel Praebendam & Dignitatem.*
19. *Canonicus in Sacris minime constitutus collegiales actus, & ea omnia, quae extra Capitulum fiunt, exercere potest.*
20. *Canonicus etiam non constitutus in Sacris debet habere suam hebdomadam, si collatio spectat ad Canonicum hebdomadarium per turnum.*
21. *Capitulum potest committere collationem, vel nominationem beneficij ad illud pertinentis, Canonico, qui non sit in Sacris.*
22. *Beneficia ratione sui Canonicatus potest quis conferre, quamvis non sit in Sacris.*
23. *Canonicus ut in Capitulo secreto sua vota ferant, an expediens sit? ostenditur.*
24. *Canonicus Capituli sui secreta reuelantes quas penas incurrant? ostenditur.*
25. *Coadiutores cum futura successione, qui iuxta formam concessionis coadiutorie habent vocem in Capitulo, si intra annum non susceperunt Ordines requisitos, amittunt vocem in Capitulo, & dimidiam partem distributionum.*
26. *Dignitatem habens, ratione cuius habet vocem in Capitulo, si fiat coadiutor Canonici, an habeat duplicem vocem?*

27. *Canonicus eo ipso quod sunt Canonici, & in possessione Canonicatus existunt, dicuntur esse in quasi possessione iuris eligendi, & votandi, licet nunquam eueniret casus.*
28. *Canonicus quasi possessio interessenti in Capitulo, ut in rebus, & negotiis Ecclesiae, atque votandi, probatur ex actibus capitularibus.*
29. *Canonicus, seu alius existens in quasi possessione ingrediendi, assistendi, & interessendi in Capitulo, manutenendus est, etiamsi actus possessorij fuerint cum contradictione aliquorum de Capitulo.*
30. *Canonicus magna auctoritatis & prudentiae an possit compelli pro interesse Ecclesiae ad dandam vocem in Capitulo per se ipsum?*
31. *Nomina Canonicorum an sint exprimenda in instrumentis, quae fiunt à Capitulo? ostenditur.*
32. *Canonicus Capitularibus Congregationibus praesens, si tacuerit habetur pro consentiente.*

V A M V I S Canonici per solum
 Canonicatum assequutione fuerint perfectè quæ sita omnia iura
 Canonica, Abb. in cap. dilectus
 il primo, num. 7. de praebend. & in cap. cum M.
 num. 30. vbi Felin. num. 23. & Dec. numer. 29.
 de constit. Raguc. de voce Canon. in Capitulo
 quas. 5. num. 2. Caualer. decis. 109. num. 8. ac
 etiam vox, cum hæc pendeat à Canonici gl.
 verb. receperat, in fin. in cap. cum M. de constit.
 Seraphin. decis. 474. n. 2. ita ut statim dicantur
 de Capitulo, licet non sint in Sacris. Rot.
 in Abuler. iurisdictionis 6. Februarij 1589. coram
 bona mem. Cardinal. Pamphilo sen. quia
 sunt verè Canonici, Rota decis. 27. n. 4. p. 1. recentissim.
 Nihilominus tamen non omnes
 Canonici vocem habent in Capitulo, in electionibus
 scilicet, & communibus tractatibus, sed ij tantum,
 qui in Sacris, saltem in Subdiaconatu, fuerint constituti,
 Clemen. vi hi 2. de aetate, & qual. Concil. Trid. sess. 22. de
 reform. cap. 4. Rebuff. in tractat. nomin. q. 8. n. 3.
 Fr. Emman. quas. regul. tom. 2. q. 51. art. 5. Azor.
 instit. moral. part. 2. lib. 3. cap. 11. q. 20. Petr.
 Gregorius syntag. iuris p. 2. libro 15. cap. 23. num. 13.
 Cardos. in praxi iudicum, verb. Canonicus, num. 5.
 Valenzuela tom. 1. conf. 34. num. 99. latè Monet. de distribut. quotid. part. 2.
 q. 20. num. 3. cum seqq. Vgolin. de officio Episcopi,
 cap. 13. §. 3. numer. 1. Pialec. in praxi Episcopi,
 part. 2. cap. 3. num. 7. Nicol. Garc. de beneficiis,
 p. 3. c. 4. num. 24. Ludovic. Miranda in man. Prelat.
 tom. 2. q. 23. art. 5. concl. 5. Paul. Laymann. Canon.
 quas. de Prelatorum eccles. elect. q. 181. resp. 3. & q. 28. resp. 2. Raguc. de voce

- Canon. in Capitulo q. 24. Sebast. Casat. in re-
lect. de eccl. hierarchia disp. 12. §. 1. num. 22.
Iul. Laur. var. lucubration. tom. 1. tit. 4. cap. 15.
ex num. 33. Tamburin. de iure Abbatum tom.
1. disp. 4. quest. 8. num. 8. nouissimè Stephan.
Vveym's in constit. 24. ex antiquo iure desum-
ptas, & per Concil. Trid. innouatas constit. 4.
num. 2. pag. 38. Rot. decis. 600. num. 2. p. 4 di-
uers. Et procedere non modò in omnibus
actibus expediendis, quicapitulariter expe-
diuntur, sed etiam in electionibus, & in Sy-
nodo, ex s. Congr. tradit Garc. dict. cap. 4. num.
25. vbi quòd nec consultam vocem, neque
assistentiam, neque sedem in Capitulo ha-
bent.
- 5 Quod in tanquam verum est, vt neque Ca-
pitulum super hoc dispensare possit, ac vo-
cem prædictam alicui, qui non sit Subdiacon-
us, concedere. Nau. consil. 7. de cleric. non re-
sident. Zerol. in praxi Episc. p. 1. verb. Canonici
§. 5. Piafec. d. cap. 3. num. 7. vers. assignatis, Sayr.
in floribus decis. sub illo titul. de cleric. non resi-
dent. decis. 14. Monet. de distribut. quotid. p. 2.
6 quest. 20. num. 3. † Nec ipse Canonicus potest
hoc ipsum præscribere, aut aliquo pacto ac-
quirere, vt censuit s. Congreg. Concilij sub die
20. Aprilis 1602.
- 7 Amplia primo, seu potius declara principa-
lem resolutionem procedere in Canonicis
habentibus vocem ratione Canonice, c. dile-
ctus il primo, de præbend. cap. pro illorum, in fi-
ne, eod. tit. Monet. de distribut. quotid. p. 2. qu.
20. à numer. 1. non autem in habentibus alio
iure, puta priuilegio, statuto, fundatione, vel
consuetudine; quia licet Subdiaconi non sint.
vocem in Capitulo habent; vt docent Fr.
Emman. d. tom. 2. q. 51. art. 1. Nicol. Garc. in
addit. ad c. 4. num. 31. Portel. in dubijs Regu-
larib. verb. electio, num. 6. Sigismund. à Bono-
nia de elect. dub. 91. n. 2.
- 8 Secundo amplia habere locum in Canonico
supernumerario, quem mandauit Papa
recipi, derogato certo numero cum plenitu-
dine iuris Canonicalis: vide gloss. verb. ul-
tra numerum, in cap. cum M. de constitut. vbi
Felin. num. 23. Biax. in direct. erection. p. 2. cap.
17. Azor. d. cap. 11. quest. 5. Aloyf. Ricc. in pra-
xi aurea resolut. 263. & in decis. p. 4. dec. 94.
Monet. d. parte 2. quest. 1. à num. 5. Raguc. de
voce Canonicorum in Capitulo quest. 1. numer. 2.
nouissimè Nouar. in tract. siue praxi vtiar.
fori sect. 3. quest. 35. numer. 6. in vltim impres-
sion.
- 9 Tertiò amplia procedere in Canonico à
Pontifice dispensato, vt ante legitimam æta-
tem ad Subdiaconatus Ordinem præmouea-
tur, is enim ad Ordinem præfatum ex dispen-
satione promotus, vocem habebit in Capitu-
lo, vt resoluunt Felin. in c. postulasti, numer.
12. de rescriptis, Sanch. de Matrim. lib. 8. disp.

1. num. 23. Raguc. de voce Canonicorum in Ca-
pitulo quest. 5. num. 7. Suar. de Religion. tom.
4. tractat. 8. lib. 2. cap. 4. num. 7. Tamburin. de
iure Abbatum tom. 4. disput. 5. quest. 8. num.
10. Nec obstat, quòd licet dispensatio quam-
uis strictè intelligenda, ad necessaria, & in-
separabiliter connexa extendi possit, tamen
vni accessoria sunt à principali separabilia,
ita ut dispensatio super principali imprimat
suum effectum, absque ea extensione, non
extenditur ad ea accessoria, vt per Felin. in
cap. ut si clerici, §. de adulteriis, num. 16. & 17.
de iudic. vbi Aretin. n. 36. & alios plures cita-
tos per Sanch. vbi supra, argum. l. fin. §. Lucius
ff. de condict. indeb. vbi restitutio in integrum
concessa minori, & quia circa principale im-
peditus erat, erat quoque consequenter cir-
ca accessorium; tunc enim remoto defectu à
principali per dispensationem, consequens,
& accessorium liberum erit ab omni ma-
cula, & sic poterit vtrumque exerceri: ita
Covarruuias de sponsalib. p. 2. cap. 8. §. 10. in fi-
ne, vbi refert Dominic. & Præpos. ideo cum
eam ætatem ad Subdiaconatus Ordinem re-
quisitam nondum nactus, vocis in Capitulo
incapax sit non per se, & principaliter ra-
tione defectus ætatis, sed ratione defectus
Ordinis eam ætatem poscentis, si Pontifice
in ætate ad Subdiaconatum perita dispen-
sante, is fieret Subdiaconatus, vocem quoque ha-
beret in Capitulo. Vide tamen infra n. 3.

Quarto amplia id etiam locum habere in 10
Canonicis Ecclesiarum Collegiatarum, qui
licet possint tales fieri in ætate quatuorde-
cim annorum, & clericali tonsura insigniti,
vt diximus sup. cap. 13. num. 24. cum seqq. nihi-
lominus nisi sint in ætate vigintiduorum, &
in Sacris constituti, vocem in Capitulo ha-
bere non possunt, ita resoluunt Stephan. Gra-
tian. discept. forens. tom. 4. cap. 482. à n. 20. &
censuit Sacra Congregatio Concilij sub die 8.
Augusti 1621.

Declara priorem resolutionem non pro 11
cedere in principali Prælato Ecclesiæ Col-
legiatae, cui etiam si sacris Ordinibus careat,
præfidentia, ac vox in Capitulo competit,
vt docent Villar del patronado de Calatajud
parte 7. §. 1. num. 15. Raguc. de voce Canonicorum
in Capitulo quest. 5. num. 3. & quest. 4. n.
3. Nicol. Garc. in addit. ad d. cap. 4. sub num.
26. vbi subdit in illis non procedere d. Clem.
vt y 2. & Conc. Trid. d. cap. 4.

Secus verò dicendum in Decanis, Archi- 12
diaconis, seu Prioribus, qui non sunt Præla-
ti; hi enim licet possint conuocare Capitu-
lum, & in eo proponere, ac resolutiones ac-
cipere, quamuis in Sacris constituti non sint,
vt ex declaratione Sacra Congregationis pro-
bant Nicol. Garc. d. cap. 4. num. 26. Stephan.
Gratian. d. tom. 4. cap. 482. n. 26. non tamen

eis licet dare vocem in Capitulo, stante dispositione d. Clemen. & Concilij Trident. ut ipse Garc. declarat in addit. sub dict. numero. 26.

13 Declara etiam non procedere dictam principalem resolutionem in Canonico dispensato à Papa, ut in ætate sexdecim annorum, vel alia in sufficienti Canonico in Cathedrali obtinere posset nam eo ipso quod dispensatus circa ætatem, & prouisus de Canonico, Præbenda, fructibus, & stalli, debet ad vocem admitti, prout alij Canonici, ea ratione, quia d. cap. 4. sess. 22. de reformat. & d. Clemen. ut ij, de ætat. & qualitat. locum non habet in impedito defectu ætatis, nec in legitime dispensato, sed solum in negligente, & nolente, ex gloss. verb. legitimo, in Clem. ut ij citati supra, numero. 9. & censuit Sacra Congreg. Concilij inhærendo resolutionibus antiquis in una Reatina 10. Iulij 1627. & in alia Montis Politiani 13. Ianuarij 1629. & nouissimè Carolus de Ansaldis clericus Sancti Miniati in ætate sue anno 15. prouisus & dispensatus à Sanctissimo D. N. Papa Urbano VIII. ad Canonatum obtinendum in Cathedrali eiusdem Ciuitatis, petiit declarari se vocem in Capitulo habere, ac distributiones quotidianas dum diuinis Officiis interest, lucrari. Die 15. Septembris 1629. Sacra Congreg. Cardinalium Concilij Trident. Interpretum secundum ea, quæ proponuntur, censuit prædictum oratorem vocem in Capitulo habere, & distributiones quotidianas dum diuinis Officiis interest, lucrari. Intellige dummodo habeat discretionem, nam si adhuc sit constitutus in pupillari ætate, vocem non habebit, ut ex Selua resoluit nouissimè Nouar. in tract. sue praxi elect. & variar. sect. 2. q. 42. numero. 5. in vlt. impress. Ego verò pro indubitato teneo illas decisiones procedere ex sufficienti, & ampla dispensandi facultate; alias enim contrarium verius existimo, ut fuit in Rota resolutum in causa Senen. Archiepiscopatatus 23. Iunij 1606. coram bon. mem. Card. Lancelloto iun. in hæc verba. Nec obstat quod Felin. dicit in cap. postulasti numero. 11. de re script. dum tenet quod dispensatus, ut possit habere Præbendam habentem sacrum Ordinem annexum, non sit dispensatus, ut possit habere vocem in Capitulo, cum dispensatio operetur sine illo accessorio, nempe super Canonico, quia loquitur in minori, qui eget duplici dispensatione ad obtinendum Archidiaconatum, & dispensatione ad obtinendum sacrum Ordinem, cui est votum annexum, propter duo impedimenta, ita ut dispensatus, quoad vnum, non sit dispensatus quoad aliud, &c.

14 Ad solos Canonicos, non verò ad Dignitates, si Canonicali Præbenda careant, pertinet huiusmodi vox in Capitulo, Abb. in cap. 1. numero. 13. & in cap. scriptum, numero 4. &

in cap. cum inter. not. 1. de election. Rending. in prompt. recept. sentent. tom. 1. tit. 36. numero 34. Azor. institut. moral. parte 2. lib. 3. cap. 21. quas. 18. vers. quares, Raguc. de voce Canonico in Capitulo quas. 5. numero. 1. Sebast. Cæsar. in relect. de Eccles. hierarchia, discept. 12. §. 1. numero. 19. Ego ipse de Officio, & potest. Episcop. parte 1. tit. 1. cap. 3. numero. 18. Seraph. decis. 98. numero. 1. vbi quod de Iure communi Dignitates non sunt de Capitulo, nisi in ipsarum erectione exprimat concessio stali in choro, & vocis in Capitulo. Idem si statuto, vel consuetudine Ecclesiæ disponatur quod sint de Capitulo, per Theodof. de Rub. infra numero. 4. Cum Capituli appellatione soli Canonici contineantur, Abb. in d. cap. scriptum numero. 4. & in cap. dilecti, numero. 1. de maiorit. & obedient. Caualer. decis. 57. numero. 3. † eo quod à solis Canonicis constituitur, Compostel. in cap. 1. numero. 4. vers. nunquid, de elect. Verall. decis. 84. p. 1. Rot. decis. 708. p. 2. recentior. cum aliis citatis per Theodof. Ruben in singularib. Rota tom. 2. p. 2. circa stylum verb. Capitulum §. 1. pag. 29. Lotter. de re benef. lib. 1. q. 15. à numero 21. Rot. in Hispanen. præminentiarum 4. Iulij 1625. coram Reuerendissimo D. meo Coccino Decano, & idem Theodof. Rub. d. §. 1. numero. 2. ex Rota d. decis. 708. numero. 6. p. 2. recentior. addit quod ad effectum essendi de Capitulo non sufficit quod Portionarij in quibusdam, vel in omnibus actibus habuerint votum in Capitulo, & quod ita censuit Congreg. Concilij, quia principalis Præbatus habet vocem in Capitulo, & tamen non est de Capitulo, Lotter. d. q. 15. numero. 23. † Portionarij igitur Mansionarij, Tertianarij, Quartenarij, & dimidij Præbendarij vocem in Capitulo non habent, Steph. Gratian. discept. forens. cap. 397. à numero 57. Ego ipse d. cap. 3. numero. 16. Sebast. Cæsar. d. §. 1. numero. 21. vbi aduertit non repugnare quod ex dimidijs Præbendis, si consuetudo, vel Ecclesiæ statutum vim habeat, (prout adest in Ecclesia Elboren.) possint integri Canonici constitui, ac subinde eos obtinentes ad Capitulum, & communes tractatus admitti valeant, & debeant tanquam viri, & integri Canonici, de quo Theodof. Rub. citato loco §. 1. numero. 3.

Idem quoque de Beneficiatis, si sit in Cathedralibus, & Collegiatis Ecclesiis, resol- uendum puto, iuxta doctrinam gloss. verb. as- sistos in cap. pen. de cleric. non resid. vbi dicitur Beneficiatos debere tantum seruire Ecclesiæ, non autem vocari ad communes tractatus cum Canonicis. Butr. ibid. numero. 8. Abb. numero. 9. Cæsar. de Grassis decis. 4. de his, quæ sunt à maiori parte Cap. vbi dicit Capitulum habere intensionem fundatam de Iure communi priuatiuè ad Beneficiatos, Caputaq. decis. 87. numero.

numer. 2. p. 1. bene Caualer. *decis. 57. per tot.* nam Beneficiatis cum in Ecclesia sint ut singuli, interdicta est de iure facultas se congregandi, Cæs. de Grassis *de decis. 4. numer. 14.* Rota *decis. 455. p. 1. diuersor. & nouissimè decis. 370. numer. 1. & 2. p. 5. recent.* Priuilegio tamen, consuetudine, aut statuto possunt non solum dicti Beneficiati, sed etiam alij Presbyteri acquirere facultatem essendi in Capitulo, Rot. *decis. 4. numer. 5. parte 2. diuers. & decis. 296. numer. 3. parte 1. & decis. 708. numer. 3. parte 2. recent. & in Oritana voti 27. Martij 1626. coram bonæ memor. Remboldo, impressa per Ludou. Post. post suum tract. mandati de manutendo decis. 201. numero 3. cum seqq. & p. 5. recent. decis. 8. ubi etiam fuit dictum non obstare quod ex parte dictorum presbyterorum non ostendatur priuilegium, minusve doceatur de aliquo statuto, aut consuetudine, & citat *decis. 4. numero 5. p. 1. diuers. & decis. 296. numero 3. p. 1. recentior. & decis. 708. numer. 3. p. 2. etiam recentior.* Ratio est, quia ad effectum manutentionis sufficit quod doceatur de sola possessione, cum in hoc iudicio non inquiratur an dicta possessio sit iusta, vel iniusta, sed ista discussio reiiciatur ad petitorium, Greg. XV. *dec. 107. numer. 5. & decis. 275. numer. 11. & apud Posti. d. decis. 201. numer. 6.**

18 Qui ex legitimo titulo in eadem Ecclesia habet duas Præbendas, vel Præbendam, & Dignitatem, duas voces in Capitulo habere debet, ut per *cap. cum olim 12. de sentent. & re iudic. resoluunt Couar. lib. 3. var. cap. 13. numer. 6. vers. & ideo. Hoied. de incompatib. benefic. parte 1. cap. 12. à num. 15. & saltem stante consuetudine admittit Monet. de distribut. quotid. p. 2. q. 4. num. 12. & censuit Rot. in Oriolen. Canonatus 11. Martij 1619. coram bonæ memor. Remboldo, ubi fuit dictum hanc verissimam Doctorum sententiam in generali illa legum dispositione fundari, quod quotiescunque duorum iura in vnius persona resident, vnum quoque remanet illæsum, nec vnius personæ ius cum iure alterius personæ confunditur, l. si mihi & tibi, ubi Bart. las. & alij, ff. de legat. 1. l. si consul & ibi Bald. num. 3. ff. de adopt. Abb. in cap. 1. in princip. de offic. de leg. Dec. in cap. 3. numer. 53. cum seqq. de probat. sed quodlibet per se consideratur, Socin. in l. cum filio, numer. 28. ff. de legat. 1. Et an lucretur duplicatas distributiones? dixi *sup. cap. 21. numer. 18. & 19.**

19 Quamuis Canonatus in Sacris minimè constitutus vocem in Capitulo non habeat, iuxta supra resoluta, collegiales tamen actus ad ea omnia quæ extra Capitulum fiunt, exercere potest. Ita Bonifac. in dict. Clemens. 2. numer. 16. & 17. Nicol. Garc. dict. part. 3. cap. numer. 29. Rota *decis. 15. numer. 3. p. 1. recentior.*

Stephan. Gratian. discept. forens. tom. 4. cap. 482. numer. 23.

Vnde si collatio spectat ad Canonicum hebdomadarium per turnum, Canonicus etiam non constitutus in Sacris debet habere suam hebdomadam, Rebuff. in tract. nomination. q. 8. n. 4. Nicol. Garc. d. cap. 4. numer. 30. Rot. in Leodien. beneficij 24. Nouembris 1628. coram R. P. D. Duran nunc Archiepiscopo Tarraconen. inter eius decisiones impressas d. 168. Stephan. Grat. d. c. 48. n. 24.

Hinc etiam potest Capitulum committere collationem, vel nominationem beneficij ad illud pertinentis Canonico, qui non sit in Sacris, ut per Gonzal. ad regul. 8. Cancel. gloss. 34. à numero 128. Nicol. Garc. cap. 4. numer. 31. Iul. Lauor. var. lucubrat. tom. 1. tit. 4. cap. 15. n. 30. Stephan. Gratian. d. cap. 482. numer. 25.

Imò potest quis beneficia ratione sui Canonicatus conferre etiam quod non sit in Sacris Ordinibus constitutus, ut fuit dictum in Romana beneficij Sancti Petri 26. Aprilis 1597. coram bonæ memor. Gypso, & in Dertusen. turni, seu optionis 14. Iunii 1610. coram bonæ memor. Card. Cauat. inter eius impressas *decis. 109. numer. 5. Rota decis. 15. numer. 3.* Ratio est, quia collatio beneficiorum est in fructibus. cap. cum olim, ubi not. de maior. & obed. Cassad. *decis. 3. numer. 6. de petit. idcirco sicut Canonici, qui nec est in sacris, consequitur fructus suæ Præbendæ, & est capax eorum actuum, qui non capitulariter, sed à singulis extra Capitulum expediuntur, gloss. verb. Capitulo in d. Clemens. ut ij qui ita etiam habere debet ius conferendi, argum. l. illud ff. ad leg. Aquil. cum similibus.*

Vtrum autem conveniat, seu expediens sit, ut Canonici in Capitulo secretò sua vota ferant non erit abs re in præsentiarum explicare; quapropter breuiter dico quod licet in actibus capitularibus de iure non requiratur quod vota præstarentur secreta, expediret tamen quod in omnibus votaretur secretò, secundum Nicol. Garc. de benefic. part. 5. cap. 4. numer. 185. & Castellin. in addit. ad suum tract. de elect. pag. 485. præcipue quando de rebus grauib. ineunda erunt suffragia, ut sine timore quisque, quod senserit, liberè loquatur, sicut rectè aduertit Octauian. Frangip. in directorio Ecclesiast. disciplina titul. de Decanis Collegiatorum Ecclesiast. n. 32. tum quia votare secretò minus inconueniens est, & maiorem libertatem ad votandum Christianè habere, quàm votare publicè tradunt Bobadil. in sua politica lib. 3. cap. 7. numer. 38. Curia Philip. part. 1. §. 1. numer. 22.

Et aduertit Salzed. ad Bernard. in pract. c. 24. 106. vers. ex quibus, in nouiss. impress. Canonicos, qui Capituli sui secreta reuelant, si iuramento ab eis præstito de non reuelando

contra

contrahunt, pœnis sacrorum Canonum contra periuros clericos sancitis esse plectendos; si verò nullum præstiterunt iuramentum pro modo culpæ pœna arbitraria puniendos esse, Cardos. *in praxi iudicum verb. Canonici*, num. 20. Et addit Raguc. *de voce Canonorum in Capitulo*, quest. 25. num. 3. quòd istis reuelantibus secreta Capituli non creditur cum mentiantur ut priuati.

25 Quoad coadiutores cum futura successione circa vocem dandam in Capitulo, quam iuxta formam dationis coadiutoria habent, potest dubitari, an si illi intra annum non susceperint Ordines requisitos, amittant dimidiam partem distributionum? in quo Nicol. Garc. *de benef. p. 4. cap. 5. in addit. num. 130. dub. 4.* ait ex tunc non solum amittere vocem in Capitulo, sed etiam amittere dictam dimidiam partem, *d. Clemen. 2. §. illi verò*, & de suo debere satisfacere coadiuto illam dimidiam partem distributionum sibi subtractam culpa ipsius coadiutoris.

26 Sed quærit idem Nicol. Garc. *citato loco dub. 27.* an habens Dignitatem, ratione cuius habet vocem in Capitulo, si fiat coadiutor Canonici, vel è contra, debeat habere duplicem vocem, supposito quòd habens Dignitatem, & Canonicatum simul in titulum, non habet nisi vnâ vocem? & tenet illum non habere nisi vnâ vocem, sicut tenet habens Dignitatem, & Canonicatum in titulum non enim debet esse melioris conditionis coadiutor quàm propriarius; & supposito quòd in vna persona concurrat seruitium Dignitatis, & Canonicatus, parum refert quòd in vno seruiat ut propriarius, & in altero ut coadiutor; nec enim coadiutor seruit nomine coadiuti, sed nomine proprio, aut Ecclesiæ, nec dici potest per dationem confundi vocem Canonicatus; nam talis coadiutor dat vocem etiam ut Canonicatus, & non solum ut Dignitas, licet eius vox non computetur nisi pro vna, sicut per prouisionem Canonicatus factam habenti Dignitatem non confunditur vox ipsius.

27 Pro coronide huius cap. aduertendum duxi quòd Canonici eo ipso quòd sunt Canonici, & in possessione Canonicatus existunt, dicuntur esse in quasi possessione iuris eligendi, & verandi: licet nunquam euenerit casus, non potest in contrarium acquiri quasi possessio, nisi cum eorum scientia & patientia, Nicol. Garc. *de benef. p. 5. c. 5. numero 125. cum seqq.* Ludou. Posti. *in tract. mandati de manutenendo obseru. 40. num. 20.* Quæ quidem scientia & patientia probaretur, seu præsumeretur ex qualitatibus facti, multiplicitate actuum, diuturnitate temporis, & vicinitate. Garc. *d. c. 5. num. 129.* Stephan. Gratian. *disp. forens. c. 13. num. 64. & c. 681. numer. 13.*

& 32. Beltramin. *ad Gregor. XV. decis. 249. numer. 11.* Caualer. *decis. 631. num. 3.* Ludou. Posti. *obseruat. 40. num. 29.*

Et quasi possessio Canonici, seu alterius interessendi in Capitulo, & in rebus, & negotiis Ecclesiæ, atque votandi probatur ex actibus capitularibus, Rot. *decis. 640. in fine p. 2. recentior.* Coccin. *decis. 490. sub num. 1.* etiam quòd actus non fuerint effectuatii, in præiudicium tamen eorum, à quibus fuit admissus, Coccin. *d. decis. 490. numer. 4.* quem refert Posti. *d. tract. mandati de manutenendo obseru. 33. num. 5. & 6. obseru. 53. numero 25.* vbi post Rot. *decis. 397. numer. 2. p. 2. recentior. & decis. 640. n. 3. ead. p. 2.* idem tenet in terminis quasi possessionis interveniendi, & votandi in Capitulo per plures vices. Et quòd hæc quasi possessio interessendi Capitulo, & votandi per vnicum actum acquiratur, ex Rota *decis. resolut.* Posti. *d. tract. obseruat. 18. numer. 19.*

Hinc manutenendus est Canonicus, seu alius existens in quasi possessione ingrediendi, assistendi, & interessendi in Capitulo, seu congregatione, Ludou. Posti. *d. tract. obseru. 10. num. 36.* Coccin. *d. decis. 490. num. 1.* Rot. *d. decis. 397. p. 1. recentior.* & apud eundem Postium *decis. 201. & decis. 245. numer. 3.* etiam si actus possessorij fuerint cum contradictione aliquorum de Capitulo, Rot. *decis. 465. numer. 1. & 2. p. 1. recentior. decis. 397. par. 2. etiam recentior.* Posti. *d. obseruat. 10. num. 37.*

Pro interesse Ecclesiæ an possit Canonicus magnæ auctoritatis, & prudentiæ compelli ad dandam vocem in Capitulo per se ipsum, & non per Procuratorem, mouet quæstionem Marc. Anton. Genuens. *in practicabil. Ecclesiast. q. 239.* vbi firmat conclusionem quòd Canonici possunt dare vocem in Capitulo per Procuratorem in omnibus negotiis peragendis, excepta electione, *cap. quapropter §. illud, de elect.* credit tamen sine peccato Canonicum Cathedralis à Capitulo abesse non posse cum periculo alicuius damni Ecclesiæ.

An nomina Canoniconum sint exprimenda in instrumentis quæ sunt à Capitulo? Hanc quæstionem excitat, & resoluit idem Marc. Anton. Genuens. *in practicabil. Ecclesiast. q. 644.* vbi cum Anchar. *in cap. quante, de iis, quæ sunt à Prælat.* tenet quòd sufficit dicere Capitulum, vel Collegium talis Ecclesiæ, tale quid fecit, absque eo quòd exprimi debeant nomina Canoniconum; præcipue quando sumus in casibus, in quibus non requiritur subscriptio Canoniconum, prout requiritur in alienatione rerum Ecclesiæ, *cap. sine exceptione 12. q. 2. de quo infra cap. 42. post numer. 7.* & tandem concludit idem Genuens. quòd tutius esset ad euitandas opinio

opinionem exprimere nomina saltem quando collegium est paruum. Aduertit tamen Fontanel. de pactis nupt. tom. 1. claus. 2. sub num. 8. quod omisso subscriptionis Canonorum in contractu necessaria, non inuadat contractum.

- 32 Canonici vocatus ad Capitulum ad approbandum, vel contradicendum, si in eo praesens Capitularibus resolutionibus tacuerit, habetur pro consentiente. Innoc. in cap. 1. n. 4. vbi Abb. num. 13. de his quae fiunt à maiori parte Cap. Parif. cons. 76. num. 6. cum seqq. lib. 4. Stephan. decis. 708. num. 4. Rota decis. 388. num. 41. q. 5. diuersor.

CAPVT XXXVIII.

Canonici in electionibus Capitulariter faciendis an teneantur seruare formam cap. quia propter, de election. & quae dicatur maior pars, & sanior Capituli?

SVMMARIVM.

- 1 Canonatus, seu inferiorum Dignitatum in electionibus in Ecclesiis Collegiatis existentium non est necessario seruanda forma cap. quia propter, de elect.
- 2 Ecclesia non videatur per inferiores, sed per primam Dignitatem.
- 3 Capituli potestas in maiori, & saniori parte Canonorum consistit, quod enim maior pars Capituli facit, à toto Capitulo intelligitur factum, & appellationem non admittit.
- 4 Capituli maior pars numeri non sufficit nisi & ratione sanior probetur.
- 5 Capituli sanior pars quod sentit id amplectendum est.
- 6 Pars sanior praefertur maiori numero nisi in numero magnus esset excessus.
- 7 Electio non confirmatur nisi constet copulatiue factam esse à maiori, & saniori parte Capituli.
- 8 Pars Suffragiorum quam sit sanior non amplius inquiritur, sed tantummodo minor, vel maior ipsorum numerus respicitur.
- 9 Pars maior sumenda est respectu totius, non respectu aliarum partium.
- 10 Electionem Canonorum ad utilitatem non sufficit habere maiorem partem suffragiorum respectu minoris, sed ulterius necessario requiritur habere maiorem partem respectu totius Capituli.
- 11 Votum habentes in electione computantur tantum in maiori parte suffragiorum.

12 Voti in computatione non est habenda ratio illorum, qui recedunt à loco ubi facienda est electio, nec illorum, qui noluerunt votare.

13 Capituli totius, & omnino Canonorum consensus requiritur quando negotium de quo agitur, singulos consenserint Canonicos separatim, & principaliter, non verò secundario.

14 Citatio eius, cuius principaliter interest, est necessaria, non autem illius, qui in consequentiam ladi potest.

15 In electionibus, in quibus requiritur Episcopi confirmatio, non habet vocem Episcopus.

16 Mandatum Procura Capituli quomodo constituitur, & renouetur?

In electionibus Canonatum, seu inferiorum Dignitatum in Ecclesiis Collegiatis existentium non est necessario seruanda forma cap. quia propter, de elect. sed sufficiunt ad id singulares consensus existentium in Capitulo, dummodo praestetur in communi, & omnibus collegialiter congregatis: nam si electus simpliciter à maiori, & saniori parte, ius habebit in electione. Ita Syluest. in summa verb. electio 2. quest. 1. Abb. in cap. Ecclesia vestra, numer. 7. de elect. & ibi Imol. numer. 3. Franc. Marc. Delphin. decis. 922. numer. 3. part. 1. Frat. Ludouic. Miranda in man. Praelat. tom. 2. question. 23. art. 3. conclus. 2. Lotter. de re benef. lib. 2. q. 19. num. 10. Rot. in Leodien. Decanatus 15. Decembris 1627. coram R. P. D. meo Pironano. Ratio est, quia Ecclesia non videatur per inferiores, sed per primam Dignitatem, glos. Abb. Ioan. Andr. Butr. & Imol. in d. cap. quia propter Franc. Marc. d. decis. 922. numer. 1. Rot. in d. Leodien. Canonatus.

Potestas Capituli in maiori & saniori parte Canonorum consistit; electio enim ut sit valida, debet fieri à maiori parte Capituli, cap. quia propter cap. in Genesi. cap. dudum il. de elect. Rota in Leodien. Decanatus 26. Februarij 1627. coram b. m. Patriarcha Manzanedo & in Pampilon. Canonatus de Roncesualles 22. Maij 1628. & 23. Maij 1631. coram Duno-Zetto iun. & 14. Nouembris eiusdem anni coram R. P. D. Pironano: quod enim maior pars Capituli facit, à toto Capitulo intelligitur factum, cap. 1. de his, quae fiunt à maiori parte Cap. Duen. reg. 296. Bernard. regul. 449. Hyppol. de Marfil. sing. 276. & alij citati à Cened. ad Decretal. collect. 120. numer. 1. & appellationem admittit, dict. cap. 1. ibi, appellatione remota praeualeat, &c. Rebuff. tom. 3. ad leges Galliae, tract. de appellat. art. 7. glos. 2. numer. 33. vers. 18. Sigism. Scacc.